

РЕСПУБЛИКА
ТАТАРСТАН

СОВЕТ ТИМЕРШИКСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
САБИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА

422057, Республика Татарстан, Сабинский район,
с.Тимершик, ул. Пионерская, 19 а
тел. (84362) 2-23-23

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ

САБА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ
ТИМЕРШЫК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

422057, Татарстан Республикасы, Саба районы,
Тимершик авылы, Пионер урамы, 19 а йорт
тел. (84362) 2-23-23

e-mail: Timer.Sab@tatar.ru

РЕШЕНИЕ
08.11.2021

КАРАР
№25

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы
Тимершик авыл жирлегендә инициативалы проектларны
тәкъдим итү, кертү, фикер алышу һәм карау Тәртибен
раслау турында

«Россия Федерацииндә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары
турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законының 26
статьясы нигезендә Саба муниципаль районы Тимершик авыл жирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Тимершик авыл жирлегендә инициативалы проектларны тәкъдим итү, кертү, фикер алышу һәм карау тәртибен раслау (кушымта итеп бирелә).
2. Әлеге каарны "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы хокукий мәгълүмат рәсми порталында түбәндәгә адрес буенча: <http://pravo.tatarstan.ru>, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Тимершик авыл жирлегенең рәсми сайтында: <http://saby.tatarstan.ru/rus/timershik> адресы буенча һәм жирлекнең мәгълүмати стендларында бастырып чыгарырга.
3. Әлеге каар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.
4. Әлеге каарның үтәлешен контрольдә тотуны үз ёstemдә калдырам.

Тимершик авыл
жирлеге башлыгы

Хай

А.Х. Хажиев

Татарстан Республикасы Саба
муниципаль районы Тимершык авыл
жирлеге Советы 2021 елның 8
ноябрендәге 25 номерлы
каары белән расланган

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Тимершык авыл жирлегендә инициативалы проектларны тәкъдим итү, кертү, фикер алышу һәм карау тәртибе

Бүлек 1. Гомуми нигезләмәләр.

Статья 1. Әлеге Тәртипне җайга салу предметы.

1. Әлеге Тәртип Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Тимершык авыл жирлеге Уставы нигезендә инициативалы проектларны тәкъдим итү, кертү, фикер алышу, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Тимершык авыл жирлеге территорииясендә (алга таба текст буенча – авыл жирлеге) үткәру белән бәйле мәнәсәбәтләрне җайга сала.

2. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансферлар исәбенә финанс ярдәме алу өчен тәкъдим ителә торган инициативалы проектларны кертү, фикер алышу, карау һәм сайлап алу белән бәйле мәнәсәбәтләргә әлеге Тәртип нигезләмәләре, әгәр жирлек Советы карарлары нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Законында һәм (яисә) башка норматив хокукий актында башкача каралмаган булса, әлеге Тәртип нигезләмәләре кулланылмый.

Статья 2. Инициативалы проектлар.

1. Инициативалы проект буларак, әлеге Тәртиптә жирлек халкының жирле үзидарә органнарына хәл итү хокуку бирелгән жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне яисә башка мәсьәләләрне хәл итү буенча жирлектә яшәүчеләр өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган чараларны гамәлгә ашыру турындагы тәкъдиме аңлашыла.

2. Инициативалы проект үз эченә түбәндәге мәгълүматларны алырга тиеш:

1) жирлек халкы яки аның өлеше өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган проблеманы тасвирлау;

2) әлеге проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;

3) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәсөн (көтелгән нәтижәләрен) тасвирлау;

4) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен кирәклө чыгымнарны алдан исәпләү;

5) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның планлаштырылган сроклары;

6) әлеге проектны гамәлгә ашыруда кызыксынган затларның планлаштырылган (мөмкин) финанс, мөлкәт һәм (яки) хәzmәт катнашуы турында белешмәләр;

7) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен, планлаштырылган инициатив түләүләрдән тыш, әлеге акчалардан файдалану күздә тотылган очракта, жирлек бюджеты акчалары күләменә күрсәтмә;

8) әлеге Тәртипнен 3 статьясы нигезендә жирлек территорииясенә яисә аның өлешенә күрсәтмә, аның чикләрендә инициатив проект гамәлгә ашырылачак.

Инициативалы проект үз эченә әлеге статьяның 2 өлешендә каралған белешмәләр алған, инициатор қарары буенча график һәм (яки) таблица материаллары күшүлгүргө мөмкін.

3. Проектны тасвирлауның якынча формасы һәм аны тутыру буенча рекомендацияләр жирлекнең башкарма комитеты (алга таба – Администрация) тарафыннан раслана.

Статья 3. Инициативалы проектлар халық мәнфәгатьләрендә тормышка ашырыла ала торган территорияне билгеләу.

1. Инициативалы проектлар жирлек халкы мәнфәгатьләрендә, шулай ук түбәндәге территорияләрдә яшәүчеләр мәнфәгатьләрендә тормышка ашырылырга мөмкін:

- 1) күпфатирлы йортның подъезды;
- 2) күп фатирлы йорт;
- 3) күп фатирлы йортлар һәм (яки) торак йортлар төркеме (шул исәптән урам, квартал яки планлаштыру структурасының башка элементы)
- 4) торак микрорайон;
- 5) торак микрорайоннар төркеме;
- 6) торак пункт;
- 7) торак пунктлар төркеме.

2. Жирле әһәмияттәге аерым мәсьәләләрне (жирле үзидарә органнарына хәл итү хокукуы бирелгән башка мәсьәләләрне) хәл итү буенча инициатив проектларны гамәлгә ашыру һәм (яисә) аерым муниципаль программалар ҹараларын үтәү максатларында жирлек администрациясе қарары (шул исәптән муниципаль программаны раслау турындағы қарар) белән жирлек территориясен (округ) бер өлешкә бүлү ҹаралырга мөмкін. Күрсәтелгән очракта инициативалы проектлар жирлек территориясенең (округ) тиешле өлеше чикләрендә тәкъдим ителә, тикшерелә һәм гамәлгә ашырыла.

Бүлек 2. Инициативалы проектларны тәкъдим итү һәм фикер алышу.

Статья 4. Проектның инициаторлары.

1. Инициативалы проектны кертү турындағы инициатива белән чыгыш ясарға хокуклы:

- 1) уналтынчы яшькә житкән һәм жирлек территориясендә яшәүче кимендә ун гражданнан торган инициатив төркем (алга таба-инициатив төркем);
- 2) территориаль ижтимагый үзидарә органнары;
- 3) авыл жирлеге старостасы;
- 4) торак милекчеләре ширкәтләре.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән затлар (алга таба-проект инициаторлары):

- 1) инициативалы проект әзәрлиләр;
- 2) инициативалы проект турында фикер алышуны оештыралар яисә әлеге бүлек нигезләмәләре нигезендә инициативалы проектка ярдәм итү турындағы мәсьәлә буенча гражданнарның фикерен ачыклауны тәэммин итәләр;
- 3) администрациягә инициативалы проект кертәләр;
- 4) инициативалы проектны гамәлгә ашыруны тикшерүдә катнашалар;
- 5) әлеге Тәртиптә һәм аның нигезендә кабул ителгән башка норматив хокукый актларда билгеләнгән башка хокукларны гамәлгә ашыралар һәм вазыйфаларны үтиләр.

3. Инициатив төркем төзү һәм әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча қарарлар кабул итү беркетмә тарафыннан рәсмиләштерелә.

4. Әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча каарлар территориаль ижтимагый үзидарә органнары булган проект инициаторлары тарафыннан территориаль ижтимагый үзидарә уставы нигезендә кабул ителә.

5. Әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча каарлар Ижтимагый берләшмәләр булган проект инициаторлары тарафыннан аларны гамәлгә кую документлары нигезендә кабул ителә.

Статья 5. Инициативалы проектка ярдәм иту мәсьәләсе буенча гражданнарның фикерен ачыклау.

1. Инициативалы проект авыл жирлеге халкы яисә аның бер өлешендә яшәүчеләр тарафыннан якланырга тиеш, алар мәнфәгатьләрендә инициативалы проектны гамәлгә ашыру күздә тотыла.

2. Проект инициаторы гражданнарның инициативалы проектка ярдәм иту мәсьәләсе буенча фикерен тубәндәге формаларда ачыклауны оештыра:

- 1) гражданнар жыенында инициативалы проектны карау;
- 2) территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышында яисә конференциясендә инициатив проектны карау, шул исәптән гражданнар жыелышында яки конференциясендә;
- 3) гражданнардан сораштыру үткәрү;
- 4) инициативалы проектка ярдәм иту өчен гражданнар имзаларын жыю.

3. Проект инициаторы инициативалы проектка ярдәм иту мәсьәләсе буенча гражданнарның фикерен ачыклауның берничә формасыннан файдалану турында каар кабул итәргә хокуклы.

Статья 6. Инициативалы проектларны тәкъдим иту мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышы.

1. Инициативалы проектны тәкъдим иту мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышы (алга таба – жыелыш) проект инициаторы каары буенча билгеләнә һәм үткәрелә.

Жыелыш авыл жирлеге территорииесе өлешендә үткәрелә, анда яшәүчеләр мәнфәгатьләрендә инициатив проектны тормышка ашыру планлаштырыла. Әгәр дә бу проектны гамәлгә ашыру жирлек халкы мәнфәгатьләрендә планлаштырыла икән, жирлек территорииясенән төрле өлешләрендә берничә жыелыш үткәрелергә мөмкин.

Жыелышта унтугыз яшькә житкән тиешле территорииядә яшәүчеләр катнаша ала.

2. Жыелыш үткәрелергә мөмкин:

1) көндезге формада-көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча фикер алышу һәм тавышка куелган мәсьәләләр буенча каарлар кабул иту өчен халыкның уртак булу рәвешендә;

2) көндезге-чittән торып-көн тәртибендәге мәсьәләләрне карап тикшерү һәм тавышка куелган мәсьәләләр буенча каарлар кабул иту мөмкинлеген күздә тоткан формада, шулай ук жыелыш үткәру турында хәбәрдә күрсәтелгән урынга яки адрес буенча яшәүчеләрнең каарларын билгеләнгән вакытка яки адрес буенча тапшыру мөмкинлеген яки Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы сайтын кулланып тавыш бирүне тубәндәге адрес буенча күз алдында тота: <https://saby.tatarstan.ru> «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә (алга таба-махсуслаштырылган сайт).

3. Бер жыелышта берничә инициативалы проектны карау мөмкин. Әлеге очракта жыелышны оештыру һәм үткәру буенча хокуклар һәм бурычлар проектлар инициаторлары тарафыннан бергәләп гамәлгә ашырыла.

4. Жыелыш үткәру, документлар әзерләү һәм жибәрү буенча чыгымнарны проект инициаторы башкара.

5. Проект инициаторына жыелышны үткөрүдө ярдәм итә, шул исәптән аны үткөрү өчен бушлай бина бирә. Администрация карары белән жыелышлар үткөрү өчен бирелә торган бүлмәләр исемлеге билгеләнергә мөмкин.

6. Жыелыш 20 кешедән дә ким булмаган катнашучылар арасында хокуклы дип санала.

Статья 7. Жыелышка әзерлек.

1. Жыелыш үткөрү түрында проект инициаторының карарында курсәтелә:

1) фикер алышу өчен жыелыш үткөрелә торган инициативалы проект;

2) жыелышны үткөрү формасы (көндезге яки көндезге-чittән торып);

3) жыелышның көн тәртибе, ә жыелышны көндезге-чittән торып уздыру очрагында-халыкның тавыш бирүен уздыру планлаштырыла торган мәсьәләләр;

4) жыелышны уздыру датасы, вакыты, урыны, ә жыелышны көндезге-чittән торып уздыру очрагында – шулай ук тавышка куелган мәсьәләләр буенча халык каарларын кабул итүне тәмамлау датасы һәм мондый каарлар тапшырылырга тиешле урын яки адрес, яисә тавышка куелган мәсьәләләр буенча халыкны тавыш бирү өчен маxсус сайттан файдалану түрында Карап кабул итү вакыты;;

5) жыелышны көндезге формада үткөрелә торган жыелышта катнашучылар йә көн тәртибендәгә мәсьәләләр буенча фикер алышуларда катнашучыларның, жыелышны көндезге-чittән торып уздыру очрагында, фаразланыла торган саны;

6) аны үткөрү түрында жыелыш үткөрелә торган территориядә яшәүчеләргә хәбәр итү ысууллары.

2. Проект инициаторы администрациягә жыелыш үткөрү түрында 10 көннән дә соңга калмыйча язма хәбәр жиберә.

3. Жыелыш үткөрү түрында хәбәрнамәдә курсәтелә:

1) проект инициаторы түрында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилияләре, исемнәре, атасының исеме, аларның яшәү яки тору урыны түрында белешмәләр, авыл торак пунктнының исем-фамилиясе, исеме, чараның башка инициаторы исеме һәм аның урнашу урыны);

2) әлеге статьяның 1 өлешендә каралган белешмәләр;

3) жыелышны оештыру һәм үткөрү буенча күрсәтмә функцияләр башкарырга вәкаләтле затларның фамилияләре, исемнәре, телефон номерлары;

4) жыелышны үткөрүдө ярдәм итү, шул исәптән жыелышны үткөрү өчен бина бирү (жыелышны көндезге-чittән торып үткөрү очрагында) һәм (яки) тавышка куелган мәсьәләләр буенча халыкны тавыш бирү өчен маxсус сайттан файдалану түрында үтенеч.

4. Жыелышны үткөрү түрында белдерү проектның инициаторы һәм аны оештыру һәм үткөрү буенча боеру функцияләрен башкарырга вәкаләтле затлар тарафыннан имзалана. Инициатив төркем исеменнән жыелышны үткөрү түрында белдерү инициатив төркем тарафыннан аны оештыру һәм үткөрү буенча боеру функцияләрен башкарырга вәкаләтле затлар тарафыннан имзалана.

5. Жыелышны үткөрү өчен бина бирү түрындагы үтенеч булганды, Администрация белдерү кергән көннән өч көн эчендә проект инициаторына үткөрү өчен бина бирү мөмкинлөгө түрында хәбәр итә яки жыелышны үткөрү урынын һәм (яки) датасын һәм вакытын үзgәртергә тәкъдим итә. Проект инициаторы әлеге тәкъдим алынганнын соң өч көн эчендә жыелышны үткөрү урынын һәм (яки) вакытын үзgәртүгә ризалык яки ризалашмау түрында хәбәр итәргә тиеш.

6. Администрация жыелыш үткөрү, шул исәптән инициативалы проект белән танышу тәртибе түрында, жирлекнәң «Интернет» мәгълүмат-телеkomмуникация чөлтөрендәгә рәсми сайтында яки маxсус сайте урнаштырыла:

1) жыелыш үткөрү түрында хәбәр кергән көннән өч көн эчендә;

2) проект инициаторы ризалығы белән жыелышны үткәрү урынын һәм (яисә)датасын һәм вакытын үзгәртү түрүнда тәкъдим белән ризалашканнан соң ике көннән дә соңга қалмыйча (жыелышны қөндезге-чittән торып уздырганда).

7. Администрация, жыелыш үткәрудә ярдәм итү проекти инициаторына ярдәм итү максатыннан, вәкаләтле вәкилне билгеләргә хокуклы. Вәкаләтле вәкилне билгеләү түрүнда Администрация проект инициаторына алдан хәбәр итә.

Статья 8. Жыелышны қөндезге формада үткәрү тәртибе.

1. Жыелыш башланганчы проект инициаторы жыелышта катнашкан гражданнарны Администрация раслаган форма буенча исемлекне төзеп теркәүне тәэммин итә. Жыелышта катнашкан гражданнар исемлеге жыелыш беркетмәсөнә аерылгысыз өлеше булып тора.

2. Жыелышның қөн тәртибендәге мәсьәләләр буенча тавыш бирү тәртибе жыелышта катнашучыларның күпчелек тавышы белән раслана. Жыелышның қөн тәртибендәге мәсьәләләр буенча каарлар жыелышта катнашучыларның күпчелек тавышы белән кабул ителә.

3. Жыелыш проект инициаторы вәкиле тарафыннан ачыла. Жыелышны алып бару өчен рәис һәм сәркатип сайлана.

4. Рәис жыелыш алып бара, қөн тәртибендәге сорауларны игълан итә, жыелышта катнашучыларга чыгыш ясау өчен сүз бирә, жыелыш тарафыннан кабул ителә торган каарларны формалаштыра, аларны тавышка күя, тавыш бирү нәтижәләрен игълан итә.

5. Сәркәтип жыелыш беркетмәсөн алып бара, анда жыелыш тарафыннан кабул ителгән барлық каарлар, алар буенча тавыш бирү нәтижәләре күрсәтелгән. Жыелыш беркетмәсөнә жыелыш секретаре һәм рәисе кул күя.

Жыелыш беркетмәсөндә күрсәтелә:

- 1) жыелышны үткәрү урыны һәм вакыты;
- 2) жыелышта катнашкан гражданнар саны;
- 3) жыелышның рәисе һәм сәркәтибе түрүнде яшәү урыны күрсәтелгән белешмәләр;
- 4) жыелышның қөн тәртибе, чыгышларның эчтәлеге;
- 5) қөн тәртибендәге мәсьәләләр буенча кабул ителгән каарлар.

Статья 9. Жыелышны қөндезге-чittән торып үткәрү тәртибе.

1. Жыелышны қөн тәртибендәге мәсьәләләрне түрүдан-туры карап тикшерү һәм тавышка күелган мәсьәләләр буенча каарлар кабул итү әлеге Тәртипнәң 8 статьясында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Түрүдан-туры фикер алышуда катнашмаган затлар жыелышны үткәрү түрүнде хәбәрдә күрсәтелгән, тавышка күелган мәсьәләләр буенча каарның язма рәвешендә рәсмиләштерелгән урынга яки адрес буенча жибәрөргә хокуклы. Каарның якынча формасы Администрация тарафыннан раслана.

3. Көндезге-чittән торып үткәрелә торган жыелышта катнашучылар булып, түрүдан-туры фикер алышуда катнашкан затлар, шулай ук каарлар кабул итү тәмамланганчы алынган затлар санала.

4. Жыелыш үткәрелгән очракта, махсус сайтны кулланып, жыелышлар үткәрү түрүнде хәбәр урнаштыру һәм түрүдан - туры фикер алышуда катнашмаган затларны тавыш бирү қөн тәртибендәге мәсьәләләр буенча күрсәтелгән сайтта үткәрелә.

5. Жыелышның қөн тәртибе мәсьәләләре буенча тавыш бирү махсус сайттан файдаланып, жыелыш үткәрелә торган территориядә яшәүчеләр тарафыннан, «әйе», «юк» яки «тыелып» формулировкалары белән чагылдырылган қөн тәртибендәге һәр мәсьәлә буенча каар күрсәту юлы белән башкарыла. Махсус

сайтны кулланып тавыш бирүдө катнашучылар булып тавыш бирү датасына һәм вакытына кадәр электрон формада тавыш биргән кешеләр санала. Халыкны идентификацияләү Бердәм идентификация һәм аутентификация системасы хисап язмасын кулланып башкарыла. Тавыш бирү аның башлану датасы һәм вакыты һәм тәмамланганчы тәнәфесsez үткәрелә.

6. Махсус сайтыны кулланып тавыш бирү нәтижәләре беркетмә рәвешендә формалаштырыла һәм сайтта мондый тавыш бирү тәмамланнан соң бер көн эчендә урнаштырыла. Расланган тавыш бирү беркетмәсе Администрация проект инициаторына аларны формалаштырганнан соң өч көн эчендә жибәрә. Күрсәтелгән беркетмә жыелыш беркетмәсенең аерылгысыз өлеше булып тора.

7. Тавыш бирүне уздырганда жыелышта катнашучы һәр кешенең «персональ мәгълүматлар турында» Федераль законның 9 статьясында билгеләнгән таләпләр нигезендә рәсмиләштерелә торган шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалығы алышырга тиеш.

8. Тавыш бирү тәмамланнан соң, сораштыру юлы белән яки махсус сайтыны кулланып, сәркатип жыелыш беркетмәсен әзерли, аңа секретарь һәм жыелыш рәисе кул куя.

9. Көндезге-чittәn торып уздырыла торган жыелыш беркетмәсендә күрсәтелә:

- 1) көндезге фикер алышу урыны һәм вакыты;
- 2) чittәn торып тавыш бирү ысулы, аның башлану һәм тәмамлану датасы һәм вакыты;
- 3) жыелышта катнашкан гражданнар саны;
- 4) жыелышның рәисе һәм сәркәтибе турында яшәү урыны күрсәтелгән белешмәләр;
- 5) жыелышның көн тәртибе, чыгышларның эчтәлеге, турыдан-туры фикер алышуларда;
- 6) көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча кабул ителгән каарлар һәм алар буенча тавыш бирү нәтиҗәләре.

Статья 10. Инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнар конференциясен үткәрү.

1. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру күздә тотылган 16 яшькә житкән кешеләр саны 100 кешедән артып китсә, инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнар конференциясе (алга таба – конференция) үткәрелергә мөмkin.

2. Конференция әлеге Тәртипнен 7-10 статьяларында билгеләнгән тәртиптә, әлеге статьяда билгеләнгән үзенчәлекләрне исәпкә алыш үткәрелә.

3. Конференцияне үткәру турында проект инициаторы Каарында, әлеге Тәртипнен 8 статьясындагы 1 өлешендә каралган нигезләмәләр белән беррәттән, күрсәтелергә тиеш:

1) 16 яшькә житкән 100 кешедән 1 делегаттан да ким булмаган делегатлар сайлау өчен вәкиллек нормасы;

2) делегатлар сайлау өчен жыелышлар үткәру вакыты һәм тәртибе.

4. Делегатлар сайлау турында жыелышлар беркетмәләре конференция беркетмәсeneң аерылгысыз өлеше булып тора.

Статья 11. Инициативалы проектларга ярдәм итү өчен гражданнар имзаларын жыю.

Инициативалы проектларга ярдәм итү өчен гражданнар имзаларын жыю (алга таба – имзалар жыю) проект инициаторы тарафыннан үткәрелә.

Инициативалы проектларга ярдәм итү өчен имзалар саны, инициатив төркем әгъзалары имзаларын да кертеп, 100 кеше тәшкил итәргә тиеш.

Имзалар жыю киләсе тәртиптә башкарыла:

1) имзалар аларны күл кую кәгазенә керту юлы белән жыела, аның формасы Администрация тарафыннан раслана;

2) имза кәгазендә инициатив проект күрсәтелә, аңа ярдәм йөзеннән имза жыю гамәлгә ашырыла;

3) подписка кәгазендә яшәүченең имzasы һәм аны керту датасы куела. Имза һәм датасын, аны керту кешесе күя үз кулы белән. Имза кую кәгазендә куела торган кулланучы турында белешмәләр, имзалар жыючы зат үтенече буенча, күл кую кәгазенә кертелергә мөмкин. Әлеге мәгълүматлар кульязма ысул белән генә кертелә, шул ук вакытта карандашны куллану рәхсәт ителми;

4) яшәүче бер үк инициативалы проектны хуплауга бер генә тапкыр имза куярга хокуклы;

5) һәр язылу кәгазе проект инициаторы вәкиленең имзалары белән расланырга тиеш. Имза салу кәгазе тәмамланганда, имзалар жыюны гамәлгә ашыручи проект инициаторы вәкиле үз фамилиясен, исемен һәм атасының исемен, туган көнен, яшәү урыны адресын үз кулы белән күрсәтә, шулай ук үз имзасын һәм аны керту датасын куя;

6) имзалар жыйиганда култамга кәгазен шәхси һәм әйләнеш яғында тутыру рәхсәт ителә. Шул ук вакытта яклар имзаларның бердәм нумерациясе булган, ә имзалар жыюны гамәлгә ашыручи проект инициаторы вәкиле турында таныклыклар күл кую кәгазенең икенче яғында турыдан-туры яшәүченең соңғы имзасыннан соң куела;

7) имзалар жыйиганда һәр кешенең шәхси мәгълүматларын әшкәртүгә ризалыгы булырга тиеш, ул «Персональ мәгълүматлар турында» Федераль законның 9 статьясында билгеләнгән таләпләр нигезендә рәсмиләштерелә.

Статья 12. Әлеге инициативалы проектка ярдәм итү турында гражданныарның фикерләрен ачыклау өчен сораштыру үткәру.

1. Әлеге инициативалы проектка ярдәм итү турында гражданныар фикерен ачыклау өчен (алга таба-сораштыру) жирлек халкы инициативасы яисә аның өлешенәндә үткәрелә, аларда түбәндәгә очракларда инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә:

1) инициативалы проектны жирлек халкы мәнфәгатьләрендә гамәлгә ашыру тәкъдим ителә;

2) инициативалы проектны жирлекнең 1000 кешедән артып киткән өлешенәндә яшәүчеләр мәнфәгатьләрендә гамәлгә ашыру тәкъдим ителә.

2. Сораштыру билгеләү өчен проект инициаторы жирлек советына гариза жибәрә, анда күрсәтелә:

1) инициативалы проект, аңа карата сораштыру уздырырга тәкъдим ителә;

2) проект инициаторының тәкъдимнәре:

а) сораштыру үткәру датасы һәм сроклары турында;

б) сораштыру уздырганда тәкъдим ителә торган (тәкъдим ителә торган) мәсьәләне (мәсьәләләрне) формалаштыру турында;

в) сораштыру үткәру методикасы турында;

г) сораштыруда катнашучы жирлек халкының минималь саны турында;

3) проект инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилияләре, исемнәре, атасы, аларның яшәү яки тору урыны турында белешмәләр, авыл торак пунктларының исеме, исеме, чараның башка инициаторы исеме һәм аның урнашу урыны).

3. Әгәр проектның инициаторы инициатив төркем булса, гариза инициатив төркемнәң барлык әгъзалары тарафыннан имзалана. Әгәр проектның инициаторы булып әлеге Тәртипнен 4 статьясындагы 1 өлешенәндә күрсәтелгән башка затлар

торса, гаризага проект инициаторының вәкаләтле заты һәм инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган 10 дан да ким булмаган авыл жирлегендә яшәүче 10 кеше имза сала. Бу очракта гаризада шулай ук гаризага (фамилияләренә, исемнәренә, атасының исемнәренә, аларның яшәү урыны яки тору урыны түрүнде белешмәләргә имза салган затлар түрүнда белешмәләр күрсәтелә.

4. Гариза көргөн көннән соң 30 көннән дә соңға калмыйча, аны карый һәм сораштыру билгеләү яки сораштыру билгеләүдән баш тарту түрүнда Карап кабул итә.

5. Сораштыру үткәру түрүндагы инициативаны әлеге статьяда билгеләнгән тәртипне бозу, әгәр хокук бозулар инициативаны тәкъдим итүдә катнашкан жирлек халкының ихтыяр белдерүе нәтижәләрен дөрес итеп билгеләргә мөмкинлек бирмәсә, сораштыру үткәрудән баш тарту өчен нигез булып тора.

6. «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары түрүнда» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 31 статьясындагы 4 өлеше нигезендә гражданнар арасында сораштыру үткәру өчен, инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнарны сораштыру жирлек советы билгеләгән тәртиптә үткәрелә.

7. Сораштыруда жирлек яки аның өлешендә яшәүчеләр катнаша ала, аларда 16 яшькә житкән инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә.

8. Сораштыру нәтижәләрен Администрация проект инициаторына, аларны ясаганнан соң, 3 эш көненнән дә соңға калмыйча, житкерә.

Бүлек 3. Инициативалы проектларны керту һәм карау.

Статья 13. Администрациягә инициативалы проектлар керту.

1. Инициативалы проект керткәндә администрациягә тапшырыла:

1) проектны қөгазьдә яисә электрон формада тасвирлау, аңа график һәм (яки) таблица материаллары күшүлүрга мөмкин;

2) әлеге Нигезләмәнең 4 статьясындагы 4, 5 өлешләре нигезендә инициатив тәркем төзү беркетмәсе яисә башка документлар, шулай ук проект инициаторының инициатив проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда Администрация белән аның исеменнән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле затларны билгеләү түрүндагы карары;

3) жыен, гражданнар жыелышлары яки конференцияләре беркетмәсе, гражданнардан сораштыру нәтижәләре һәм (яки) муниципаль берәмлектә яшәүчеләр тарафыннан инициативалы проектны яки аның өлешендә хуплауны раслаучы кул куелган битләр.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән документлар администрациягә түрүдан-туры, проект инициаторы белән инициативалы проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда Администрация белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле зат тарафыннан тапшырыла яисә игълан итегендә кыйммәт белән почта аша, аны жибәргәндә һәм кертемнәрнең тасвирламасы белән жибәрелә.

3. Проектны керту датасы булып әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән документларны алу көне, Администрация тора.

4. Өгөр документлар администрациягә түрүдан-туры зат, проектның инициаторы белән инициативалы проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда Администрация белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле зат тарафыннан тапшырыла икән, күрсәтелгән затка, Администрация тарафыннан аларның исемлеген һәм алыну датасын күрсәтеп, документлар алууда расписка бирелә.

5. Расписка Администрация тарафыннан документлар алган көнне тапшырылырга тиеш.

Статья 14. Инициативалы проектларны карау буенча Комиссия¹

1. Инициативалы проектларны карау буенча Комиссия (алга таба – комиссия) инициативалы проектларның социаль-икътисадый әһәмиятен объектив бәяләү һәм аларны конкурс нигезендә сайлап алу максатында төзелә.

2. Комиссия б кешене тәшкил итә.

3. Комиссиянең персональ составы Администрация карапы белән билгеләнә. Комиссия әгъзаларының гомуми саныннан яртысы жирлек Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнә. Комиссия составы комиссия тарафыннан кабул ителә торган каарларга йогынты ясарга мөмкин булган мәнфәгатьләр каршылыклары барлыкка килү мөмкинлеге төшереп калдырылсын өчен төзелә.

4. Комиссия комиссия рәисеннән, комиссия рәисе урынбасары, комиссия секретаре һәм аның эшендә катнашучы комиссия әгъзаларыннан тора.

5. Комиссия рәисе:

- 1) комиссия эшен оештыра, аның эшчәнлеге белән житәкчелек итә;
- 2) комиссиянең чираттагы утырыши көн тәртибе проектын төзи;
- 3) комиссия әгъзаларына йәкләмәләр бирә;
- 4) комиссия утырышларында рәислек итә.

6. Конкурс комиссиясе рәисе урынбасары, вакытлыча булмаганда, конкурс комиссиясе рәисе вазыйфаларын башкара.

7. Комиссия секретаре:

1) комиссия эшчәнлеген мәгълүмати һәм документлар белән тәэммин итүне, шул исәптән комиссия утырышина әзерлекнә гамәлгә ашыра;

2) комиссия әгъзаларына, проект инициаторларына һәм комиссия утырышина чакырылган башка затларга комиссиянең чираттагы утырышын үткәру датасы, урыны һәм комиссиянең чираттагы утырыши көн тәртибе турында хәбәр итә;

3) комиссия утырышлары беркетмәләрен алыш бара.

8. Комиссия әгъзасы:

- 1) комиссия эшендә, шул исәптән комиссия утырышларында катнаша;
- 2) комиссия эше мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр кертә;

3) комиссия утырышларында карала торган документлар һәм материаллар белән таныша;

- 4) комиссия утырышинда катнашучыларга сораулар бирә;
- 5) комиссия утырышларында тавыш бирә.

9. Комиссия эшенең төп формасы-утырышлар.

10. Комиссия утырыши анда аның әгъзаларының яртысыннан да ким булмаган өлеше булган очракта хокуклы дип санала.

11. Проект инициаторларына һәм аларның вәкилләренә комиссия тарафыннан инициативалы проектларны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен бәян итү мөмкинлеге тәэммин ителә. Проект инициативасын карау планлаштырыла торган комиссия утырыши турында проект инициаторлары аны үткәру көненә кадәр биш көннән дә соңға калмычча хәбәр ителә.

12. Проект турында фикер алышу һәм комиссия тарафыннан каарлар кабул иту проект инициаторы һәм башка чакырылган затлар катнашыннан башка башкарыла.

13. Комиссия карапы утырышта катнашучылар саныннан күпчелек тавыш белән ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә. Тавышлар тигез булганды комиссия утырышында рәислек итүче тавышы хәлиткеч булып тора.

14. Комиссия әгъзалары каарлар кабул иту турындагы мәсьәләләр буенча фикер алышканда тигез хокукларга ия.

15. Комиссия тарафыннан кабул ителгән каар белән килешмәгән очракта, комиссия әгъзасы Комиссия утырыши беркетмәсенә кертелергә тиешле язма рәвештә үзенең аерым фикерен белдерергә хокуклы.

16. Комиссия утырышы нәтижәләре буенча беркетмә төзелә, аңа комиссия утырышында рәислек итүче, комиссия секретаре һәм аның утырышында катнашкан комиссия әгъзалары комиссия утырышы уздырылғаннан соң өч әш көне эчендә имза сала.

17. Комиссия секретаре, комиссия утырышы беркетмәсенә кул куелган көннән соң килүче әш көненнән дә соңға калмыйча, аны администрация башлыгына жибәрә.

18. Комиссия әшчәнлеген оештыру-техник тәэмин итүне Администрация башкара.

Статья 15. Администрация тарафыннан инициатив проектны карау тәртибе.

1. Инициативалы проект Администрация тарафыннан аны керткәннән соң 30 көн эчендә карала.

2. Инициативалы проектны администрациягә керту турындагы мәгълүмат жирлекнәң мәгълүмат стендларында һәм инициативалы проект кертелгән көннән өч әш көне эчендә «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә жирлекнәң рәсми сайтында бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш һәм әлеге Тәртипнәң 2 статьясындағы 2 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр, шулай ук проект инициаторлары турында бұлдырыга тиеш. Бер үк вакытта гражданнар администрациягә үз искәрмәләрен һәм инициатив проект буенча тәкъдимнәрен бирү мөмкинлеге турында, аларны тәкъдим итү вакыты күрсәтелеп, хәбәр ителә.

3. Инициативалы проект буенча искәрмәләр һәм тәкъдимнәр бирү вакыты жиде әш көне тәшкіл итә. Үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен 16 яшкә житкән жирлек халқы жибәрергә хокуклы. Искәрмәләр һәм тәкъдимнәр турыдан-туры мөрәжәгать итүче администрациясенә тапшырыла яисә маҳсус сайтта форма тутыру юлы белән почта аша жибәрелә.

4. Инициатив проект буенча искәрмәләрне һәм тәкъдимнәрне гомумиләштерүне комиссия башкара.

5. Инициативалы проектны карау нәтижәләре буенча комиссия администрация башлыгына әлеге статьяның 7 өлешендә күрсәтелгән карапларның берсен кабул итәргә тәкъдим итә. Комиссия карапында шулай ук проектны эшләп бетерү буенча тәкъдимнәр булдырыга мөмкин.

6. Әгәр администрациягә берничә инициатив проект кертелгән булса, шул исәптән өстенлекле проблемалар эчтәлеге буенча охшаш проблемаларны тасвирлау белән, комиссия администрация башлыгына конкурс нигезендә сайлап алуны оештырырга тәкъдим итә.

7. Конкурс сайлап алу әлеге Тәртипнәң 16 статьясы нигезендә оештырыла. Конкурс сайлап алуын үткәрү турында белдерү проект инициаторларына тиешле карап кабул итегендән соң өч көннән дә соңға калмыйча жибәрелә.

8. Комиссия тәкъдимнәрен исәпкә алып яки конкурс нәтижәләре буенча администрация башлыгы түбәндәге карапларның берсен кабул итә:

1) жирлек бюджеты турындагы карапда караплан бюджет ассигнованиеләре чикләрендә жирлек бюджеты проектын төзү һәм карау тәртибе (жирлек бюджеты турындагы карапга үзгәрешләр керту) нигезендә инициативалы проектны хупларга һәм аның өстендей әшне дәвам итәргә;

2) инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту һәм инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, проект инициаторларына кире кайтарырга.

9. Администрация башлыгы инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту турында түбәндәге очракларның берсендә карап кабул итә:

1) инициатив проектны керту һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү;

2) инициативалы проектның федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары, жирлек уставы таләпләренә туры килмәве;

3) жирле үзидарә органнарында кирәклө вәкаләтләр һәм хокуклар булмау сәбәпле, инициативалы проектны гамәлгә ашыру мөмкинлеге булмау;

4) жирлек бюджетының инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен кирәк булган акчалар күләмендә акчалары булмау (аларны формалаштыру чыганагы инициативалы түләүләр булмаган);

5) инициативалы проектта тасвирланган проблеманы нәтижәлерәк ысул белән хәл итү мөмкинлеге булу;

6) инициативалы проектны конкурс нигезендә сайлап алуны узмаган дип тану.

10. Проектны карау нәтижәләре буенча карап проект инициаторына аны кабул иткән көннән соң өч көннән дә соңға калмыйча жибәрелә.

11. Администрация әлеге статьяның 7 өлешендердәге 5 пунктында каралган очракта, проект инициаторларына инициативалы проектны бергәләп эшләп бетерергә, шулай ук аны башка жирлекнең жирле үзидарә органы яисә дәүләт органы каравына тәкъдим итәргә тиеш. Проектны эшләп бетерү өчен комиссия комиссия әгъзалары, администрация вәкилләре, проект инициаторы вәкилләре арасыннан эшче төркем төзи, шулай ук проектны эшләп бетерү вакытын билгели. Эшләп бетерелгән инициативалы проект комиссия тарафыннан әлеге Тәртипнең 14 статьясы һәм әлеге статья нигезендә карала.

Статья 16. Инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алу.

1. Конкурс сайлап алуны комиссия башкара.

2. Конкурс сайлап алу критерияләре булып тора:

1) халыкның инициативалы проект хәл итүгә юнәлдерелгән проблемаларны билгеләүдә һәм аны гамәлгә ашыруда катнашу дәрәҗәсе;

2) инициативалы проектны гамәлгә ашырудан социаль нәтижәлелек.

3. Конкурс сайлап алу критерийлары, аларның әһәмияте, аларга тиешле баллар һәм үлчәү коэффициентлары комиссия тарафыннан билгеләнә (алга таба-критерийлар).

4. Конкурс сайлап алу әлеге Тәртипнең 14 статьясы нигезендә үткәрелә торган комиссия утырышында башкарыла.

5. Комиссия инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны узган инициативалы проектларны ачыклау критерийлары нигезендә бәяләүне гамәлгә ашыра.

6. Конкурс нәтижәләре буенча йомгаклау бәясен исәпкә алып, комиссия инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны узмаган яисә узмаган дип игълан итү турында Карап кабул итә.

7. Конкурс сайлап алуның узган инициатив проект игълан ителә, ул барлык критерийлар буенча максималь суммар балл алган.

Статья 17. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру турында Администрация карапы.

1. Инициативалы проектны тормышка ашыру турында Администрация башлыгы карап чыгара.

2. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру турындагы карап үз эченә алырга тиеш:

1) инициатив проектны гамәлгә ашыру нәтижәсендә барлыкка килергә тиеш булган объектның исеме (адресы яки урыны күрсәтелгән) яисә гамәлгә ашыруга инициатив проект жибәрелгән Чараның атамасы;

- 2) жирлек бюджеты акчаларын тоту юнәлеше (төзелеш, реконструкция, сатып алу, чаралар (чаралар)h. б.);
- 3) инициатив проектны гамәлгә ашыруга бүлеп бирелә торган жирлек бюджеты акчаларын баш бүлүченең исеме;
- 4) заказ бирүче, төзүче исеме;
- 5) объектны файдалануга тапшыру (сатып алу), чараны (чараларны) тормышка ашыру вакыты;
- 6) инициатив түләүләр күләмен бүлеп биреп, объектны (чараларны) үткәрүгә объектның күз алдында тотылучы (чик) бәясе яисә чараны (чараларны) үткәрүгә чараларның ин чик күләме;
- 7) инициатив түләүләр күләмен бүлеп биреп, объектны (чараларны) үткәрү өчен объектның фаразланыла торган (чик) бәясен яисә чараны (чараларны) үткәрүгә чараларның ин чик күләмен гамәлгә ашыру еллары буенча булу.

Статья 18. «Интернет» мәгълүмат-коммуникация чөлтәрендә инициативалы проект турында мәгълүматны бастырып чыгару (халықка житкерү) hәм урнаштыру тәртибе.

1. Инициатив проектны Администрация карау, инициатив проектны тормышка ашыруның барышы, шул исәптән акча средстволарыннан файдалану, милек hәм (яки) аны тормышка ашыруда кызыксынган затларның хезмәт катнашуы турында мәгълүмат жирлекнең мәгълүмат стендларында басылып чыгарга (халықка житкерелергә) hәм жирлекнең рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә урнаштырылырга тиеш.

2. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру нәтижәләре турында хакимиятнең отчеты жирлекнең мәгълүмати стендларында басылып чыгарга (халықка житкерелергә) hәм инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәмамланғаннан соң 30 календарь көн эчендә жирлекнең «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.